

V. El Ple

Resum de les sessions plenàries i dels debats

Durant el curs 2000-2001, el Ple es reuní set vegades. A continuació, presentem un breu resum de cada sessió.

Ple del dia 23 d'octubre de 2000 (ordinari)

- Informe de la Secció Històrico-Arqueològica
- Semblança

Hi assisteixen 38 membres i 2 presidents de societats filials.

El president expressa, en nom de tot el Ple, el condol per la mort dels membres, senyors Ramon Aramon (17.07.2000) i Josep Roca-Pons (28.08.2000).

El president informa del conveni de col·laboració amb el Govern Balear, pel qual aquest reconeix formalment, per primera vegada, l'IEC com a autoritat en matèria lingüística.

El president esmenta la publicació en el diari *Avui* d'un suplement monogràfic extraordinari sobre l'Institut, en ocasió de la Diada de l'11 de setembre.

El president fa referència a la sessió inaugural del curs 2000-2001, el passat mes de setembre, i a l'acte d'inauguració de la seu de l'Institut restaurada el propi passat dia 17.

El president explica els principals motius de la reforma dels Estatuts. Són els següents: recollir el Reial decret de 1976; introduir la possibilitat d'obrir seus; assegurar que l'Institut estigui representat per membres de tots els territoris de llengua catalana; definir el nom de les societats filials, i establir la durada dels càrrecs. També indica com s'ha desenvolupat tot el procés, que es va iniciar amb la redacció d'un avantprojecte per part de la senyora Encarna Roca i del senyor Josep Egozcue. Una comissió constituïda per aquestes dues persones, pel secretari general, per la delegada del president a les societats filials i per un representant de cadascuna de les cinc seccions va redactar, el 27 de setembre, una proposta de text per a la reforma dels Estatuts que recull algunes de les idees inicials i proposa el calendari i el procediment d'actuació. Aquest text ha estat enviat a tots els membres a fi que s'hi poguessin fer esmenes individualment, col·lectiva o per mitjà de les seccions.

El president de la Secció Històrico-Arqueològica, senyor Albert Balcells, detalla el conjunt de fets i activitats que la Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

El senyor Joaquim Molas exposa la semblança d'Antoni Rubió i Lluch, primer president de l'Institut d'Estudis Catalans.

En el torn obert de paraules, es produeix un debat, iniciat pel senyor Josep González-Agàpito, sobre la classificació de revistes per matèries continguda en la proposta d'un sistema d'avaluació de la recerca en humanitats i ciències socials elaborada pel Consell d'Avaluació Científicotècnica (CONACIT) de la CIRIT. Alguns membres intervenen per demanar la revisió dels mecanismes d'avaluació, ja que els consideren inadequats.

Ple del dia 18 de desembre de 2000 (ordinari)

- Informe de la Secció de Ciències Biològiques
- Aprovació del pressupost

Hi assisteixen 46 membres i 9 presidents de societats filials.

El president destaca del seu informe: la visita a l'IEC del secretari d'Estat de Cultura, senyor Luis Alberto Cuenca; l'acte en record del senyor Ramon Aramon (30.10.00); la concessió de la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya als membres, senyors Ricard Guerrero, Joaquim Molas i Josep M. Terricabras, i la Placa Narcís Monturiol al Centre de Recerca Matemàtica; les Jornades Científiques *Els catalans a la mediterrània oriental*; el lliurament del premi de la Fundació Catalana per a la Recerca al senyor Pere Puigdomènech, president de la Societat Catalana de Biologia; l'acord del Consell Permanent d'aprovar el document «Projectes de recerca presentats per les seccions de l'Institut d'Estudis Catalans», contra el qual un grup de membres ha presentat un recurs, perquè considera que vulnera els Estatuts; les jornades de portes obertes de l'IEC; el debat en el Ple sobre cultura; el cicle de conferències «Els Premis Nobel de l'any 2000»; l'adhesió de l'IEC a la *Lletra de convit 2001*, promoguda per la Universitat de les Illes Balears per al reconeixement i l'ús de la llengua catalana, en el marc de l'Any Mossèn Alcover, i, finalment, la publicació del *Diccionari manual de la llengua catalana*.

La presidenta de la Secció de Ciències Biològiques, senyora Mercè Durfort, amb el suport de diapositives, detalla el conjunt de fets i activitats que la Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

El Ple aprova el pressupost d'ingressos i despeses per a l'any 2001 (vegeu l'apartat III. «Memòria econòmica»).

Pel que fa al projecte de reforma dels Estatuts, el president informa que el mes de gener està prevista la votació de l'articulat i el mes de febrer, la votació de la totalitat.

Ple del dia 22 de gener de 2001 (extraordinari)

— Votació de l'articulat del nou text dels Estatuts de l'IEC, elaborat per la Comissió encarregada

Hi assisteixen 75 membres i 12 presidents de societats filials.

El president recorda com s'ha desenvolupat el procés de reforma dels Estatuts i explica que algunes esmenes presentades ja han estat incorporades al text proposat per la Comissió i les que la ponència va considerar incompatibles amb aquest text es porten avui a votació.

Després de la lectura que el secretari general fa del procediment aprovat pel Consell Permanent, es realitza la votació de les esmenes a l'articulat del text de la Comissió.

El president acaba la reunió assenyalant que l'aprovació dels articles ha servit per configurar el text de conjunt, que es votarà en el Ple del mes de febrer, i valorant molt positivament l'alta participació dels membres.

Ple del dia 19 de febrer de 2001 (ordinari)

- Algunes qüestions tècniques, relatives al text dels Estatuts de l'IEC, que el Ple ha de conèixer i, eventualment, resoldre abans de la seva votació
- Informe de la Secció de Ciències i Tecnologia
- Semblança
- Liquidació del pressupost

Hi assisteixen 55 membres i 11 presidents de societats filials.

El president destaca del seu informe: la designació de l'IEC com a Síndic d'Honor per l'Agrupació Borrianenca de Cultura; el segon cicle de conferències al nord del País

Valencià *Homenatge als nostres pobles i a la seua gent*, organitzat per l'IEC i la Diputació de Castelló; la convocatòria del *LXXI Cartell de premis i borses d'estudi* corresponent a l'any 2002; l'assistència, juntament amb el president de la Secció Filològica, a dos actes a Manacor: el primer, d'homenatge de la ciutat als senyors Josep Massot i Marià Vilangómez (02.02.01), i el segon, de presentació de la *Lletra de convit 2001* (22.03.01), i, finalment, la publicació dels llibres *Vitralls medievals de Catalunya* i *De foc i de seda: Àlbum biogràfic de Mercè Rodoreda*.

El president informa de la recomanació feta per la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques del Departament de Justícia, fruit d'una consulta prèvia que ell mateix va creure oportú de fer abans de la votació del text dels Estatuts de suprimir la referència que fa un dels articles aprovats el dia 22.01.01 a les denominacions territorials de la llengua, atès que considera que les explicacions interpretatives és millor que apareguin en el preàmbul, on, de fet, ja s'alludeix al «[...] reconeixement que fan de la llengua catalana els estatuts d'autonomia de Catalunya, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, en aquest cas amb la denominació històrica de *valencià*». Després de produir-se un debat sobre aquesta qüestió, se sotmet a votació, a proposta del president, l'esmentada recomanació del Departament de Justícia, que és aprovada per la majoria dels membres. També s'acorda modificar la redacció del preàmbul per tal d'incorporar-hi una menció a la comunitat autònoma d'Aragó. Un cop resolt aquests aspectes tècnics, es podrà procedir en el proper Ple a la votació global del text per a la reforma dels Estatuts.

El president de la Secció de Ciències i Tecnologia, senyor Manuel Ribas i Piera, detalla el conjunt de fets i activitats que la Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

La senyora Aina Moll, membre de la Secció Filològica, exposa la semblança del senyor Francesc de B. Moll i Casasnovas.

S'aprova la liquidació del pressupost de l'any 2000.

El Ple ratifica les nominacions següents, acordades pel Consell Permanent: el senyor Albert Balcells, representant del IEC al Patronat de la Casa Museu Prat de la Riba; el senyor Antoni Garcia i Rubies, suplent del representant de l'IEC al Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes, i el senyor Joaquim Rafel, representant de l'IEC a l'Assemblea General de la Caixa de Sabadell.

El secretari general comunica que l'Institut ha signat amb el Govern de la Generalitat i el Govern de les Illes Balears el conveni específic per a la informatització del *Diccionari català-valencià-balear* d'Alcover i Moll.

Ple del dia 2 d'abril de 2001 (ordinari)

- Votació del text per a la reforma dels Estatuts
- Semblança
- Adjudicació dels premis i borses d'estudi
- Procés d'adequació del Reglament als Estatuts
- Calendari d'eleccions a la Presidència
- Report de les activitats de la Secció Filològica
- Presentació de nous membres
- Presentació de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Hi assisteixen 58 membres i 11 presidents de societats filials.

El president destaca del seu informe: les entrevistes amb el conseller en cap de la Generalitat de Catalunya, senyor Artur Mas, i amb el conseller de Cultura, senyor Jordi Vilajoana; la cloenda del cicle de conferències al nord del País Valencià i les gestions dutes a terme per preparar-ne un altre al sud del País Valencià; la visita a l'Institut de l'abat de Montserrat, pare Josep M. Canals i Soler; l'entrevista amb el secretari general del PSPV-PSOE per tractar de la constitució de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i l'acte de presentació de la *Lletra de conrít 2001*, en el marc de l'Any Mossèn Alcover.

El senyor Antoni Serra i Ramoneda, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, exposa la semblança del senyor Joan Sardà i Dexeus.

El Ple adjudica, a proposta de les ponències corresponents, els premis i les borses d'estudi del *LXX Cartell*.

Es procedeix a votar el text per a la reforma dels Estatuts, amb el resultat següent: 100 vots a favor, 14 vots en contra, 6 vots en blanc i 1 vot nul. En conseqüència, el secretari general proclama aprovats els nous Estatuts.

El Ple atén la petició de les seccions de Filosofia i Ciències Socials, de Ciències Biològiques i Filològica i de la Societat Catalana de Matemàtiques d'adequar primer el Reglament de règim interior als nous Estatuts i després celebrar les eleccions a la Presidència. El Ple insta l'equip de Govern a posar en marxa aquest procés d'adequació tan bon punt els Estatuts apareguin publicats en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

El president de la Secció Filològica, senyor Joan A. Argenter, detalla el conjunt de fets i activitats que la Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

El senyor Joan Girbau presenta la candidatura de la senyora Pilar Bayer i Isant, i el senyor David Jou, la del senyor Josep Enric Llebot Rabagliati com a nous membres de l'Institut, adscrits a la Secció de Ciències i Tecnologia.

El senyor Josep González-Agàpito fa la presentació de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, que ha sol·licitat ingressar a l'IEC com a societat filial.

El president comenta el dictamen elaborat per la Comissió constituïda, en aplicació de la disposició addicional del Reglament de règim interior, per a estudiar el recurs presentat contra l'acord del Consell Permanent d'aprovar el document sobre els projectes de recerca presentats per les seccions de l'IEC. Segons el dictamen, l'acord s'ajusta als Estatuts. El Consell Permanent va encarregar a la Comissió d'Investigació d'elaborar una proposta completa de funcionament, de conformitat amb les normes ja aprovades o assumides pel Consell Permanent i amb les indicacions i suggeriments del dictamen.

Ple del dia 14 de maig de 2001 (extraordinari)

— Debat sobre Universitats

Assisteixen al Ple 31 membres i 6 presidents de societats filials.

El secretari general fa la introducció al *Debat sobre Universitats* i a continuació dóna pas a les dues intervencions dels ponents, els senyors Carles Solà i Ferrando, que parla sobre l'avantprojecte de la Llei Orgànica d'Universitats d'una manera general, i Josep M. Puig i Salellas, que centra el seu discurs especialment en els aspectes d'aquest avantprojecte que corresponen al govern de la universitat. Després s'inicia un debat entre els assistents.

En el torn de paraules intervenen, a més dels ponents, els membres de l'Institut Albert Balcells, Heribert Barrera, Josep Carreras, Manuel Castellet, Mercè Durfort, Lluís Garcia i Sevilla, Josep González-Agàpito, Francesc González i Sastre, Josep Moran, Encarna Roca i Joan Vilà i Valentí.

Es produeix un debat sobre la conveniència de crear una comissió que elabori un document en què s'expressi l'opinió i la posició de l'Institut davant l'avantprojecte de Llei i, finalment, el Ple acorda d'elaborar el document i fer-lo públic.

Ple del dia 18 de juny de 2001 (ordinari)

- Acadèmia Valenciana de la Llengua
- Informe de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
- Votació de candidats a membres

— Votació de l'admissió de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

— Semblança

Hi assisteixen 37 membres i 7 presidents de societats filials.

El senyor Joan Vilà i Valentí, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, evoca la figura del membre d'aquesta, senyor Marc-Aureli Vila, traspasat el dia 4 de juny. El president expressa el condol del Ple per aquesta pèrdua i comenta l'acte laic que se celebrà durant el funeral.

El president destaca del seu informe: la investidura de l'antic president de l'IEC, senyor Emili Giralt, com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València; la concessió dels Premis Crítica Serra d'Or als senyors Jaume Bertranpetit, Jaume Cabré i Joan F. Mira, i de la Medalla d'Or de la Ciutat de Florència a aquest darrer per la seva traducció al català de la *Divina comèdia* de Dante Aligheri; la seva compareixença davant la Comissió de Política Cultural del Parlament de Catalunya; les entrevistes a Madrid amb el secretari d'estat d'Educació i Universitats, senyor Julio Iglesias de Ussel, i amb el senyor Ramon Marimon, secretari d'estat de Política Científica i Tecnològica; la celebració a Lleida i a Fraga de les Jornades Científiques *De fronteres i mil·lennis: la Franja, any 2001*, i la signatura del conveni amb la Universitat de Lleida per a l'obertura de la Delegació Territorial de Lleida; els acords del Consell Permanent: a) d'aprovar el text «Normativa de funcionament de la Comissió d'Investigació» (conseqüència de la resolució del recurs contra l'acord d'aquest Consell referent als projectes de recerca presentats per les seccions), b) de sol·licitar una Càtedra UNESCO, c) de nomenar els senyors Josep M. Terricabras i Joaquim Rafel membres de la ponència encarregada de redactar una primera versió del text del Reglament adequant-lo als nous Estatuts (aquestes dues persones, el secretari general, la delegada del president a les societats filials i un representant de cadascuna de les seccions constituïran la comissió de renovació del Reglament); les reunions de les Comissions de Seguiment dels Convenis entre la Generalitat de Catalunya i l'IEC i entre el Govern Balear i l'IEC; l'acte d'inauguració de la seu de Castelló de la Plana, on es va aprofitar per fer una reunió del Consell Permanent i una altra d'aquest amb els membres valencians de l'Institut; l'audiència d'una representació de membres de l'IEC amb la presidenta del Congrés de Diputats, senyora Luisa Fernanda Rudi, i, finalment, les presentacions previstes de la col·lecció «Clàssics de la Ciència» i del *Directori de les societats filials*.

El Ple aprova el document *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans davant la constitució de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua* (vegeu el subapartat «Declaracions institucionals», dins l'apartat «El Ple»).

El vicepresident de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, senyor Pere Lluís Font, detalla el conjunt de fets i activitats que la Secció ha desenvolupat d'ençà que presentà el darrer informe.

El Ple vota favorablement l'admissió de la senyora Pilar Bayer i Isant i del senyor Josep Enric Llebot Rabagliati com a nous membres numeraris, adscrits a la Secció de Ciències i Tecnologia.

La proposta d'admissió de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana no assolix el nombre de vots necessaris per a ser acceptada.

El senyor Josep González-Agàpito, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, exposa la semblança d'Alexandre Galí.

El secretari general comunica que la Secció Històrico-Arqueològica i la Secció de Ciències i Tecnologia han elegit, els dies 10 de maig i 12 de juny, respectivament, els seus nous Consells de Govern, que queden ara configurats de la manera següent: senyor Albert Balcells (president), senyora M. Teresa Ferrer (vicepresidenta), senyor Antoni Riera (secretari) i senyor Josep Massot (tresorer), pel que fa a la Secció Històrico-Arqueològica; i senyor Joaquim Casal (president), senyor Salvador Alegret (vicepresident), senyor Jordi Corominas (secretari) i senyor Joan Girbau (tresorer), pel que fa a la Secció de Ciències i Tecnologia. També fa saber que la Secció Filològica iniciarà el procés d'elecció del Consell de Govern un cop s'hagi aprovat el nou Reglament de règim interior de l'IEC.

El secretari general comunica que els representants de les seccions a la Comissió per a l'adequació del Reglament de règim interior són els següents: senyora Núria de Dalmasas (Secció Històrico-Arqueològica), senyor Josep Carreras (Secció de Ciències Biològiques), senyor Heribert Barrera (Secció de Ciències i Tecnologia), senyor Isidor Marí (Secció Filològica) i senyor Josep González-Agàpito (Secció de Filosofia i Ciències Socials).

S'aprova el calendari de sessions del Ple 2001-2002.